

TULAJDONOSI TÁJÉKOZTATÓ

a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.

működésére jellemző fő gazdasági mutatóinak alakulásáról

a 2020. december 31-én záródó pénzügyi évre

Készítette: PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft., Budapest

Dátum: 2021. március 30.

Tartalomjegyzék

1.	A MEGBÍZÁS TERJEDELME	5
2.	A TÁJÉKOZTATÓ CÉLJA.....	5
3.	A KÖZÖLT ADATOK MEGBÍZHATÓSÁGA, ALÁTÁMASZTOTTSÁGA.....	5
4.	AZ FCSM ZRT-NÉL ALKALMAZOTT FŐBB KÖNYVVIZSGÁLATI ELJÁRÁSOK ÉS MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	5
4.1.	AZ ÜZLETI TEVÉKENYSÉGEK KÖRNYEZETE, AZ ÁGAZATI KOCKÁZATOK A KÖVETKEZŐK:...	7
4.1.A)	<i>Szennyvízelvezetés és tisztítás kockázatai</i>	<i>7</i>
4.1.B)	<i>Vízkárelhárítás kockázata</i>	<i>7</i>
4.1.C)	<i>Fejlesztési források speciális kezelése</i>	<i>8</i>
4.1.D)	<i>Térítésmentesen átvett eszközök és pénzeszközök</i>	<i>8</i>
4.1.E)	<i>Fontosabb adózási kérdések</i>	<i>8</i>
4.2.	BUDAÖRSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA.....	9
4.3.	KISERŐMŰVEK BEMUTATÁSA	10
5.	ELLENŐRZÉSI KÖRNYEZET JELLEMZŐI	10
6.	MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ, EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ	11
6.1.	AZ EGYES MÉRLEGSOROK TARTALMA, VÁLTOZÁSA	11
6.1.A)	<i>Befektetett eszközök</i>	<i>11</i>
6.1.B)	<i>Forgóeszközök</i>	<i>11</i>
6.2.	IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	12
6.2.A)	<i>Saját tőke</i>	<i>12</i>
6.2.B)	<i>Céltartalékok</i>	<i>13</i>
6.2.C)	<i>Kötelezettségek</i>	<i>13</i>
6.3.	AZ EREDMÉNYKIMUTATÁS TARTALMA, VÁLTOZÁSA.....	14
6.3.A)	<i>Értékesítés nettó árbevétele</i>	<i>14</i>
6.3.B)	<i>Egyéb bevételek</i>	<i>14</i>
6.3.C)	<i>Anyagjellegű ráfordítások.....</i>	<i>14</i>

6.3.D)	<i>Személyi jellegű ráfordítások</i>	14
6.3.E)	<i>Értékcsökkenés</i>	14
6.3.F)	<i>Egyéb ráfordítások</i>	14
6.3.G)	<i>Pénzügyi eredmény</i>	14
7.	A GAZDÁLKODÁSRA JELLEMZŐ FŐ MUTATÓK ALAKULÁSA A VIZSGÁLT IDŐSZAKBAN	15
7.1.	AZ ALÁBBI MUTATÓKAT VIZSGÁLTUK:	15
7.1.A)	<i>A saját tőke változása, jegyzett tőke változása.....</i>	15
7.1.B)	<i>Bevételek alakulása</i>	16
7.1.C)	<i>A mérlegfőösszeg arányában az idegen források aránya.....</i>	16
7.2.	PÉNZÜGYI HELYZETET JELLEMZŐ MUTATÓKNÁL	16
7.2.A)	<i>Likviditás, gyorsráta</i>	16
7.2.B)	<i>Forgótőke, forgótőkeszint, forgótőke hányad, készlet hányad</i>	17
7.3.	JÖVEDELMEZŐSÉGI HELYZETET JELLEMZŐ FŐ MUTATÓKNÁL.....	17
7.3.A)	<i>Az ösztőke megtérülése.....</i>	17
7.3.B)	<i>Bevétel arányos eredmények.....</i>	17
7.3.C)	<i>Eszközre vetített jövedelmezőség.....</i>	17
8.	A GAZDÁLKODÁSHOZ TARTOZÓ EGYÉB INFORMÁCIÓK.	18
8.1.	2020. ÉVI JELENTŐSEBB BERUHÁZÁSOK	18
8.2.	A TÁRSASÁG FŐBB RÉSZESEDÉSEI.....	18
9.	FONTOSABB JOGI ÜGYEK.....	19
10.	A 2020. ÉVI CSATORNAHASZNÁLATI DÍJ ELSZÁMOLÁSA	22

Melléklet

1. sz. melléklet: Gazdasági mutatók

- vagyoni helyzet
- pénzügyi helyzet
- jövedelmezőségi helyzet

1. A megbízás terjedelme

A Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (továbbiakban FCSM Zrt.) tulajdonosai a 2020. augusztus 28-án tartott közgyűlésen született, 11/2020. határozatuk alapján a PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft-t 2020. augusztus 28 - 2021. május 31-ig a Társaság könyvvizsgálójává választották. A megbízás az FCSM Zrt. 2020. évi éves beszámolójának a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerinti könyvvizsgálatára terjed ki. A PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft. és az FCSM Zrt. között létrejött könyvvizsgálati szerződésben foglaltakon felül vállaltuk a könyvvizsgálói jelentésünket kiegészítő jelen tulajdonosi tájékoztató elkészítését és az FCSM Zrt. éves beszámolójának angol nyelvre történő lefordítását.

A könyvvizsgálói munkáért a következő személyek a felelősek:

Könyvvizsgálatért felelős üzlettárs, kamarai tag könyvvizsgáló:

Mészáros Balázs

Könyvvizsgálatért felelős menedzser:

Tímár Pál

2. A Tájékoztató célja

A Tulajdonosi Tájékoztató célja Budapest Főváros Önkormányzata és a Csatorna Holding Vagyonkezelő Zrt., mint fő tulajdonosok tájékoztatása az FCSM Zrt. 2020. december 31-i éves beszámolójának könyvvizsgálatáról, ezen belül a gazdálkodás főbb területein a tervezett és ténylegesen elért változások bemutatásáról.

3. A közölt adatok megbízhatósága, alátámasztottsága

A 2020. évi éves beszámoló a magyar törvényi előírások alapján készült. Mind a Tulajdonosi Tájékoztatóban foglalt adatok, mind az adatok felhasználásával készített vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók az éves beszámoló könyvvizsgálata során a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Szabványok alapján auditáltak.

A 2020. december 31-i éves beszámoló adataira támaszkodó és az ott közölt adatok felhasználásával összeállított információk bizonyossági szintje megfelel a kiinduló auditált adatok megbízhatóságának.

4. Az FCSM Zrt-nél alkalmazott főbb könyvvizsgálati eljárások és megállapítások

Tekintettel arra, hogy könyvvizsgálati módszerünk megköveteli az FCSM Zrt-ről szerzett adatok és információk részletes dokumentálását, a tervezési fázis során elsődlegesen az iparági tapasztalatainkból indultunk ki.

Eljárásunk a könyvvizsgálat során a következő volt:

a. Évközi könyvvizsgálatunk során felmértük a Társaság üzleti tevékenységét, üzleti folyamatait, melynek során áttekintettük a következő főbb területeket:

- az üzleti és operatív tevékenységek
- az ellenőrzési környezet
- a számviteli folyamatok
- a pénzügyi helyzet

b. Szerződéses kapcsolatunk alapján a kamarai tag könyvvizsgáló állandó meghívottként részt vett a közgyűlések számviteli szempontból releváns témáinak tárgyalásán, így lehetőségünk nyílt arra, hogy az aktuális problémákkal megismerkedhessünk, illetve a már meglévő ismereteinket folyamatosan karbantarthassuk.

c. Az év végi könyvvizsgálati programunk az előző évek könyvvizsgálat szempontjából lényeges kérdéseinek áttekintése alapján, valamint az évközi könyvvizsgálat és a tárgyidőszak során szerzett információk birtokában került összeállításra.

Annak érdekében, hogy megalapozott könyvvizsgálói véleményt adhassunk ki, kiemelten vizsgálandó területként a következő területeket azonosítottuk:

- beruházások aktiválása, az aktiválások elhúzóadásának számviteli hatása
- követelések vizsgálata, követelésekre képzett értékvesztés elszámolása
- pénzeszközök és befektetések vizsgálata
- csatornadíj bevétel aktív időbeli elhatárolása
- vízterhelési díj elszámolása
- szennyvízbírságra képzett céltartalék mértéke
- egyéb célra átadott pénzeszközök
- kötelezettségek és folyamatban lévő jogi ügyek vizsgálata

A könyvvizsgálatunk során tett megállapítások:

1. Tulajdonosi struktúra: 2020. december 31-én Budapest Főváros Önkormányzatának tulajdona az FCSM Zrt. jegyzett tőkéjét illetően 74,9979 %, a szakmai befektető tulajdonában összesen 25% +1 szavazat van (a Csatorna Holding Vagyonkezelő Zrt. tulajdona a jegyzett tőke 24,9999%-a, a Veolia Environnement–VE S.A tulajdona 0,0001%, valamint a Veolia Central & Eastern Europe S. A tulajdona a jegyzett tőke 0,0001%-a). Saját részvényeken keresztül az FCSM-nek 14 szavazata van (0,0020%).
2. Az FCSM Zrt. alapfeladata a Budapest, illetve Budaörs területén keletkező szenny- és csapadékvíz közüzemi elvezetése, kezelése és befogadóba való juttatása. Alapvető cél a szolgáltatás színvonalának és biztonságának folyamatos, és a környezetszennyezést megelőző módon történő biztosítása, a szenny- és csapadékvíz elvezetésbe vont felhasználók számának és a tisztított szennyvíz volumenének növelése.
3. Az FCSM Zrt. árbevétele elsősorban az értékesített szennyvízmennyiségtől és csatornadíj mértékétől függ. A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (Vksztv.) hatályba lépésével és módosításával 2012. január 1-től a Fővárosi Önkormányzat árhatósági jogköre megszűnt. 2013-2020. évekre egységes díjmegállapításról a törvény

nem rendelkezett, azonban a Vksztv. 76. § (3) bekezdése alapján 2013. május 9-ig lehetőség volt az egyedi kérelem alapján igényelhető – új beruházáshoz kapcsolódó működési többletköltségek fedezésére – az előző évinél magasabb mértékű díjalkalmazáshoz való hozzájárulás adására. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a Társaság által 2012 decemberében benyújtott ez irányú díjemelési igényét 2013. április 8-án keltezett határozatában elutasította. Ezt követően a Vksztv. alapján az FCSM-nek egyedi díjmegállapítási kérelem benyújtására már nem volt lehetősége. A törvényben előírt, a miniszter hatáskörébe tartozó díjmegállapítás érdekében a Társaság által 2014-2020. években is teljesített - MEKH által előírt - részletes adatszolgáltatás ellenére a miniszter új díjat nem állapított meg, így 2020. évben is a jogszerűen alkalmazott csatornahasználati díj nettó 333,60 Ft/m³, amely szolgáltatási díj 5,08 Ft/m³ vízterhelési díjat tartalmazott.

A fentiek szerint jogszerűen alkalmazott díjat csökkentette a lakossági felhasználói körben a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény, amelynek rendelkezései előírják, hogy a rezsicsökkentés eredményeképpen a főváros területén - a lakossági felhasználói körben, valamint a bérlakások üzemeltetését végző gazdálkodók számára – a szennyvízelvezetési díj-számlában meghatározott fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg 2013. július 1-jét követő időszakban teljesített szolgáltatás vonatkozásában nem haladhatja meg a 2013. január 31-én jogszerűen alkalmazott díjtételek és egyéb számlaelemek alapján, ugyanazon feltételekkel számított összeg 90%-át.

A könyvvizsgálati munkánk alapján meggyőződöttünk arról, hogy kiadhatjuk az FCSM Zrt. részére a 2020. december 31-i éves beszámolójához a független könyvvizsgálói jelentésünket. Könyvvizsgálói jelentésünk nem tartalmaz korlátozást, illetve figyelemfelhívást.

4.1. Az üzleti tevékenységek környezete, az ágazati kockázatok a következők:

4.1.A) Szennyvízelvezetés és tisztítás kockázatai

- A Társaságnak szolgáltatási kötelezettsége van a szenny- és csapadékvíz elvezetési tevékenységet illetően a felhasználók felé, viszont a nem fizető vevők nem zárhatók ki a szolgáltatásból. Ebből adódóan viszonylag magas a határidőn túli kintlévőség (1 470 millió Ft-értékvesztés nélkül). A Társaság a vevőkre a gyakorlati behajtási információkon alapuló értékvesztési kulcsok alapján képi az év végi értékvesztést, ami a társasági adótörvényben meghatározott általános értékvesztési kulcsoknál magasabb.
- Az értékesítés nettó árbevételének 95 %-át szennyvízelvezetés és –tisztítási díjból származó árbevétel képezi. Az árbevétel nagysága nem a Társaság értékesítési tevékenységének, hanem a Fővárosi Vízművek Zrt. víztermelésének és értékesítésének függvénye, ugyanis a csatornahasználati díj számlázásának alapja szennyvízmennyiség-mérés hiányában a vízmérőn mért vízmennyiség. A SZOLINFO ügyfélkapcsolati rendszer KASSZA moduljának bevezetését követően a fővárosi bekötési vízmérővel rendelkező felhasználók teljes körére vonatkozóan a SZOLINFO KASSZA komponense biztosítja a szennyvízelvezetési díjszámla elektronikus adatállományának, és részben nyomtatási képének előállítását is.

4.1.B) Vízkárelhárítás kockázata

A Fővárosi Önkormányzat részére végzett árvízi létesítmények fenntartási tevékenységek ellenértéke a 2020. évben 476 millió Ft. Vis Maior keret terhére elszámolt eső- és viharkár

helyreállítási munkák bevételei a tárgyévben nem merültek fel; egyedi fenntartási keret terhére elszámolt bevételek 11 millió Ft.

4.1.C) Fejlesztési források speciális kezelése

Az FCSM Zrt. a saját tulajdonú csatornák rekonstrukciós munkáiért felelős, míg a fejlesztések (csatornahálózat és szennyvíztisztító telepek bővítése) a Fővárosi Önkormányzat feladatai közé tartozik. Az FCSM Zrt. rekonstrukciós munkáihoz a forrást alapvetően az értékcsökkenés adja. A Főváros a csatornamű fejlesztési beruházásaihoz az FCSM Zrt-től is kap forrást, 2020. évben 2 515 millió Ft volt a Fővárosi Önkormányzatnak a Társaság által közvetlenül fizetett bérleti és használati díj összege, míg a BKSZTT-t üzemeltető Fővárosi Vízművek Zrt-nek a szennyvíztisztítási szolgáltatási díj részeként továbbhárított bérleti díj megfizetésével további 2 879 millió Ft víziközmű fejlesztési forrást biztosított a Fővárosi Önkormányzat részére.

4.1.D) Térítésmentesen átvett eszközök és pénzeszközök

A vállalkozások és önkormányzatok által megvalósított új csatorna és egyéb berendezések megvalósítása után ezen eszközöket a gazdálkodók a 2007. előtti évekkel szemben 2007-től már a Fővárosi Önkormányzatnak adják át, nem pedig az FCSM Zrt-nek. A korábban átadott eszközöket az egyéb bevételekkel szemben mutatta ki a Társaság, amely bevételt időben elhatárolta és a képződő értékcsökkenésnek megfelelően, eredmény semlegesen szünteti meg. 2020. december 31-én a véglegesen átvett eszközök értékcsökkenésével csökkentett, a passzív időbeli elhatárolással egyező értéke 2 653 millió Ft volt.

Az FCSM Zrt. új bekötések esetén, illetve meghatározott szennyvízmennyiség felett víziközmű fejlesztési hozzájárulást kap a gazdálkodóktól. Ezen véglegesen átadott pénzeszközöket az FCSM Zrt. csatornafejlesztésre használhatja fel és könyveiben szintén időben elhatárolja.

Az elhatárolást ezen forrásból megvalósított eszközök élettartama alatt, értékcsökkenéssel arányosan oldja fel a Társaság. A víziközmű fejlesztési hozzájárulásként véglegesen átvett pénzeszközökből megvalósított eszközök év végi – amortizációval csökkentett – értéke 11 504 millió Ft volt.

4.1.E) Fontosabb adózási kérdések

A Társaság a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján 2004. január 1-től környezetterhelési díj fizetésére kötelezett. A Társaság a szabályozásnak megfelelően a környezetterhelési díjat egyéb ráfordításként, míg a szolgáltatás igénybevevőire átkerült díjat árbevételeként mutatja ki. Az átkerült díj a társaság helyi adó alapjának is a részét képezi.

A Társaság a 2008. évi LXVII. Törvény alapján energiaellátók jövedelemadója fizetésére kötelezett. A Társaság az energiaellátók jövedelemadója összegét az eredménykimutatásában adófizetési kötelezettséggént mutatja be.

2019. január 1-től a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. és az FCSM Mélyépítő és Karbantartó Kft. a NAV 4322736950 sz. határozata alapján csoportos társasági adó alanya, így mindkét Társaság éves beszámolója a Tao. tv. 24.§. (3) bekezdése figyelembe vételével a rájuk jutó csoportos társasági adót tartalmazza. A csoportos társasági adóalany elnevezése: Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. által képviselt Tao csoport, csoportazonosító száma: 17100298-6-44.

4.2. Budaörsi tevékenység bemutatása

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 2018. április 6-án megküldött VKEFFO_2018/2795-6 (2018) számú határozatával a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt-t jelölte ki Budaörs településen a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás víziközmű-szolgáltatás végzésére közérdekű üzemeltetőként 2018. április 9. napjától 2019. április 9. napjáig. A közérdekű üzemeltetői jogviszony fennállása alatt Budaörs Város Önkormányzata 2019. március 6-án kelt beadványában arról tájékoztatta a MEKH-et, hogy tárgyalást folytatott és folytat Budapest Főváros Önkormányzatával annak érdekében, hogy Budaörs elválasztott rendszerű szennyvíz-csatornahálózata és Budapest szennyvízelvezető és -tisztító rendszere egy víziközmű-rendszert alkosson, melyet a későbbiek során a közös ellátási felelősség szabályai szerint kívánnak működtetni. Az egyeztetési tárgyalások elhúzódására tekintettel Budaörs Város Önkormányzata kérte a MEKH-et, hogy a közérdekű üzemeltetői jogviszony időbeli hatályát hosszabbítsa meg. A MEKH 2019. április 8-án megküldött VKEFFO_2019/3686-4 (2019) számú határozatával Budaörs település vonatkozásában meghosszabbította az FCSM közérdekű üzemeltetői jogviszonyát a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás szolgáltatás végzése tekintetében a kijelölt határozatban foglalt feltételekkel 2020. április 9. napjáig. A MEKH 2020. március 23-án megküldött VKEFFO/1582-4/2020 számú határozatával Budaörs település vonatkozásában meghosszabbította az FCSM közérdekű üzemeltetői jogviszonyát a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás szolgáltatás végzése tekintetében a kijelölt határozatban foglalt feltételekkel 2021. április 9. napjáig. Az FCSM a budaörsi közműves szennyvíz-elvezetési és -tisztítási víziközmű-szolgáltatást kijelölt közérdekű üzemeltetőként a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (Vksztv.) és a MEKH fenti határozatának megfelelően látja el az FCSM Üzletszabályzatában foglaltak szerint.

A Budaörsszel kapcsolatos elszámolásokat elkülönítetten vezeti a Társaság a nyilvántartásaiban. A keletkezett árbevételt külön főkönyvi sorokon mutatja ki, míg a felmerülő költségeket önálló költséghelyeken gyűjti a Társaság. A budaörsi üzemeltetési tevékenység önálló eredménylevezetését a kiegészítő mellékletben a Társaság bemutatja.

Budaörs területén a szolgáltatás ellenértékeként 452 millió Ft árbevétel keletkezett a 2020. évben, amelyet az éves szennyvízelvezetés és – tisztításból származó árbevétel részeként realizált a Társaság. A 2020. évben a budaörsi felhasználók felé kiszámlázott szennyvízmennyiség 1 905 em³ volt, míg az éves árbevétel alapjául szolgáló mennyiségként további 305 em³-nek megfelelő árbevételt aktív időbeli elhatárolásként vett figyelembe. Az árbevétel alapjául szolgáló mennyiséget csökkentette az előző év végi elhatárolt 367 em³ mennyiség, így az árbevétel alapjául szolgáló budaörsi szennyvízmennyiség 1 843 em³.

Az értékesítés nettó árbevételen felül 249 millió Ft egyéb bevételt ért el a Társaság a budaörsi tevékenységgel kapcsolatban, ami a követelés értékesítésből származik.

Összesen 665,4 millió Ft ráfordítás merült fel a budaörsi területen, melyből a legjelentősebb az anyagjellegű ráfordítások értéke 327,4 millió Ft-tal. Az igénybevett szolgáltatásokon belül 195 millió Ft-ot tesz ki a szennyvíztisztítási szolgáltatás díja és 26 millió Ft az időbeli elhatárolásként figyelembe vett Budaörs Város Önkormányzatának fizetendő eszközhasználati díj időarányos része.

A budaörsi tevékenység eredménye 2020.01.01-től 2020.12.31-ig terjedő időszakban 26,6 millió Ft a rá jutó 8,6 millió Ft adófizetési kötelezettség levonása után.

4.3. Kiserőművek bemutatása

A Társaság a MEKH által kiadott összevont kiserőművi engedély alapján a szennyvíztisztító telepein kiserőműveket üzemeltet. A kiserőművekkel termelt villamos energiát a szennyvíztisztító telepek villamos energia igényei kielégítéséhez használja fel. A termelt villamos energia közvetlen költségeit, ráfordításait a Társaság elkülönítetten gyűjti és a szennyvízelvezetés és -tisztítás költségei között mutatja ki a Vksztv. szerinti számviteli szétválasztásnak megfelelően. A kiserőművek költségeit, ráfordításait, valamint a közvetlenül hozzá rendelhető eszközöket és forrásokat az Önköltség-számítási Szabályzata 7. pontja szerint a Kiegészítő mellékletben a Társaság önállóan bemutatja.

5. Ellenőrzési környezet jellemzői

A belső irányítás és ellenőrzés rendszere

A Társaság legfőbb szerve a részvényesek közgyűlése, ügyvezető szerve pedig a közgyűlés által megválasztott 7 tagból álló Igazgatóság.

A Közgyűlés, mint a gazdasági társaság legfőbb szerve dönt - az Igazgatóság által elfogadott hosszabb távú stratégiai tervvel összhangban - a következő időszak üzleti tervéről, és a tárgyidőszakról készült beszámolóról. A tulajdonos az ellenőrzést a Közgyűlés, a Felügyelő Bizottság és a választott könyvvizsgáló munkáján keresztül gyakorolja.

A tulajdonos a Közgyűlésen számoltatja be az ellenőrzési tevékenységéről a Felügyelő Bizottságot (*továbbiakban: FEB*) és a könyvvizsgálót.

A részvénytársaság ügyvezetésének ellenőrzését, üzletpolitikai döntéseinek vizsgálatát, ellenőrzését, figyelemmel kísérését a 12 fős FEB látja el. A FEB feladata ellenőrizni az ügyvezetés tevékenységét, megvizsgálni valamennyi jelentést, beszámolót, amely a közgyűlés elé kerül. A FEB működési szabályait saját ügyrendje tartalmazza, melyet a közgyűlés hagy jóvá.

A Társaság munkaszervezetét a közgyűlés által kinevezett vezérigazgató irányítja a munkaadói jogokat munkajogi szempontból egy személyben gyakorolva a Szervezeti és Működési Szabályzatnak, valamint az Igazgatóság határozatainak megfelelően.

Előbbiek hatáskörét és feladatait az Alapszabály rögzíti.

A belső irányítási rendszer magában foglalja a szervezeti-, a tervezési-, a döntési- és információs-, az érdekeltségi-, valamint a belső ellenőrzési rendszert.

A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény egy új, 7/J. ponttal egészült ki, mely olyan belső kontrollrendszer működtetését írja elő, amely a jogszabályi kötelezettségeknek való tudatos megfelelést, a szervezeti és integritás kockázatok kezelését és a tárgyilagos bizonyosság megszerzését szolgálja.

A 339/2019. (XII.23) Korm. rendelet rögzíti a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszere kialakítására és működtetésére vonatkozó feltételeket, részletszabályokat, melyeket 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Mindezek szükségessé tették a Társaságnál működő szabályozási és Integrált Irányítási Rendszer felülvizsgálatát, az új jogszabályi követelményekhez való igazítását, ahol szükséges volt annak kiegészítését, illetve egységes keretbe foglalását.

A Társaság irányításában a jogszabályban rögzített belső kontrollrendszer öt elemének (kontrollkörnyezet, integrált kockázatkezelés, kontrolltevékenységek, információáramlás és

monitoring, nyomon követés) követelményei korábban is döntően megvalósultak, az Integrált Irányítási Rendszer szabályozása, működtetése keretében. A Társaság szabályozottsága, a belső szervezeti egységek kialakítása, a döntési-felelősségi szintek egyértelmű meghatározása, a folyamatba épített, vezetői, belső ellenőrzések és külső auditok, teljesítménymutatók rendszere megfelel a jogszabályi követelményeknek. Ennek kiegészítésére illetve megerősítésére szolgál a 2020. szeptember 30-tól hatályos:

- Etikai Kódex, és Szervezeti integritást sértő korrupció és visszaélésügyek események kezelésének szabályzata,
- a módosított Kockázatértékelési és kezelési szabályzat,
- a kiegészített Társaság fő tevékenységei és ezeket támogató folyamatok folyamatleírása, valamint
- az egységes Belső kontrollrendszer kézikönyv.

A jogszabályok alapján a független belső ellenőrzési funkció kialakításra került és a megfelelést támogató tanácsadók megbízása is megvalósult.

A Társaság az előírt határidőre biztosította a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (továbbiakban: Takarékos törvény) és a 339/2019. (XII.23.) Korm.rendeletben (továbbiakban: Kormányrendelet) előírt belső kontrollrendszert kialakítására és működtetésére vonatkozó követelményeknek való megfelelést.

6. Megjegyzések a mérleghez, eredménykimutatáshoz

6.1. Az egyes mérlegsorok tartalma, változása

6.1.A) Befektetett eszközök

Az immateriális javak értéke a mérlegfőösszeghez viszonyítva nem jelentős, a mérleg fordulónapján 1 097 millió Ft, ami a mérlegfőösszeg 0,79%-a.

A Társaság eszközeinek legnagyobb hányadát (83,36%-át) a tárgyi eszközök adják, azon belül is a csatornák és egyéb ingatlanok (98 531 millió Ft). A 2020-ban bekövetkezett csatorna rekonstrukciós munkák 2 733 millió Ft-ot tettek ki. A folyamatban lévő beruházások állománya lecsökkent 1 587 millió Ft-ról 1 555 millió Ft-ra.

A befektetett pénzügyi eszközök 2020.12.31. fordulónapi értéke 354 millió Ft, mely 312 millió Ft tartós részesedést, valamint 42 millió Ft egyéb tartósan adott kölcsönöket tartalmaz. A tulajdoni részesedések mérlegértéke 2020. december 31-én az előző évvel azonos összegű 312 millió Ft volt, az összetétele azonban változott, mivel 2020. szeptember 30-i fordulónappal elkészült vagyonmérleggel a Társaság 100%-os tulajdonában lévő FCSM Mélyépítő és Karbantartó Kft-be beolvadt az ugyancsak 100%-os tulajdonban lévő FCSM Energetika Kft. Az említett kölcsönök, ugyan nem jelentős mértékben, de 3 millió Ft-tal csökkentek 2019.12.31-i állapothoz képest.

6.1.B) Forgóeszközök

A forgóeszközök között a jelentősebb hányadot a vevőkövetelések (2 926 millió Ft), a bankbetétek (9 672 millió Ft) és az egyéb követelések (3 808 millió Ft) képezik.

A vevőkövetelések állománya 4,28%-kal alacsonyabb az előző év végihez képest. A 2020. év során a vevőkre képzett értékvesztés összességében csökkent (242 millió Ft-tal), 996 millió Ft-ról 754 millió Ft-ra.

Az értékvesztés képzése a januári pénzbefolyásokat figyelembe véve történik. A felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő és a jogi úton történő behajtásra átadott vevők esetében a teljes követelés bizonytalan, ezért a leértékelés mértéke a teljes követelésállományra nézve 100 %. A 90-180-360 napok közötti kintlévőségekre konzisztensen évek óta változatlan mértékű, a behajtási tapasztalatokon alapuló értékvesztési kulcsokat alkalmaznak. Eszerint a 91-180 nap közé eső tételekre 22%-ot képeznek, a 181-360 nap közöttiek esetében 31% míg a 360 napon túliakra 95% értékvesztés van elszámolva. Részletfizetési megállapodás esetén a teljes követelés állományra 2% értékvesztés kerül elszámolásra.

A bankbetétek értéke 9 672 millió Ft, ami 17,96%-kal alacsonyabb az előző évinél. A jelentős csökkenés a rövidlejáratú kötelezettségek 2020. év végi csökkenésével, illetve a COVID-19 járvány miatti árbevétel kieséssel, költségnövekedéssel, így adózott eredmény csökkenéssel magyarázható.

Az egyéb követelések értéke 3 808 millió Ft 2020.12.31-én, melyből a Közgyűlés 9/2020, 10/2020, illetve a 14/2020 sz. határozata alapján az osztalékelsőbbiséggel rendelkező befektetők részére kifizetett tárgyévi osztalékkelőleg 3.027 millió Ft összege.

6.2. Időbeli elhatárolások

Aktívák:

Az aktív időbeli elhatárolások legnagyobb része a csatornadíj bevétel elhatárolása, amit a mérőórák leolvasásának időbeli elhúzódnása indokol. 2020-ra az elhatárolt csatornadíj bevételt a 2021. januári tényadatok és a tavalyi – 2019. februári és márciusi – tényadatokból 2020-ra becsült adatok alapján számolták. Az elhatárolt bevétel a kalkuláció folyamatos pontosításával 2012-ben 4 062 millió Ft, 2013-ban 3 862 millió Ft, 2014-ben 3 904 millió Ft, 2015-ben 3 898 millió Ft, 2016-ban 4 316 millió Ft, 2017-ben 4 340 millió Ft, 2018-ban 4 656 millió Ft, 2019-ben 4 316 millió Ft volt, míg 2020-ban 4 338 millió Ft, amely tartalmazza a budaörsi elhatárolt csatornadíj bevételeket is.

Passzívák:

A passzív időbeli elhatárolások 14 758 millió Ft-ra csökkentek a tavalyi 15 043 millió Ft-ról. A passzív időbeli elhatárolások legnagyobb részét (14 590 millió Ft) az idegen forrásból megvalósított és az átvett eszközök teszik ki.

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulást az egyéb bevételekkel szemben veszik nyilvántartásba és az elhatárolt bevételt a keletkező költség (a megvalósult eszközök értékcsökkenése) mértékének megfelelően, eredmény semlegesen vezetik vissza a bevételek közé.

6.2.A) Saját tőke

Saját tőke elemeit érintő változás volt a 2019-es 4 245 millió Ft adózott eredmény eredménytartalékba való átvezetése, valamint a felhalmozott eredménytartalék terhére 4 037 millió Ft osztalék kifizetése.

Az FCSM Zrt. a 2020. évben 3 556 millió Ft adózott eredményt ért el.

Ezenkívül a tárgyévi értékhelyesbítés elszámolása jelenik meg a saját tőkén belül, értékelési tartaléknövelő tételként, 9 762 millió Ft értékben. A Társaság 2017-ben a földterület vonatkozásában élt a piaci értékre történő helyesbítéssel. A földterületek piaci értékelését 2020-ban is elvégeztette független szakértővel (John Lang LaSalle Kft-vel), ennek hatására 2020-ban 76 millió Ft-tal nőtt az értékelési tartalék.

A saját tőke a források 84,33 %-át teszi ki, ezáltal a saját tőke/idegen tőke arány jónak mondható. A jegyzett tőke a tárgyévben nem változott. A Társaság nem rendelkezik hitellel, illetve kölcsönnel.

6.2.B) Céltartalékok

A céltartalék állomány 2.508 millió Ft-ról 2.824 millió Ft-ra változott. A céltartalék állomány 2020. december 31-én a várható (kétévi) vízszennyezési bírságra 85 millió Ft, Csepel (Szigetcsúcs) hulladéklerakóval kapcsolatos környezetvédelmi kötelezettségre 1.598 millió Ft, a Csomádi telephez kapcsolódó környezetvédelmi kötelezettségre 482 millió Ft, a munkáltatói juttatások miatti kifizetésre 356 millió Ft, valamint a felülvizsgált telekadó kötelezettségre 304 millió Ft céltartalékot tartalmaz.

2002-ben a MAHART megállapítási pert indított az FCSM I. rendű és a Fővárosi Önkormányzat II. rendű alperes ellen, annak megállapítását kérve, hogy a tulajdonában lévő (és a Fővárosi Önkormányzatnak értékesíteni kívánt) XXI. kerületi 210.005 hrsz-ú ingatlanon a rekultivációs kötelezettség az I. rendű és a II. rendű alpereseket terheli. A telekalakítási, telekegyesítési eljárások következtében az érintett terület helyrajzi száma módosult, jelenleg 210001, 210005/1 és a 210007/4 helyrajzi szám alatti ingatlanok lehetnek érintettek. A rekultivációra képzett céltartalékot 3 030 millió Ft-ra emelték meg 2012-ben, míg 2014-ben a szakvélemény felülvizsgálata alapján 1 432 millió Ft feloldásra került belőle. A 2020-as évben nem történt sem képzés, sem pedig feloldás, a mérlegben szerepeltetett céltartalék összege változatlan.

A Társaság a Kollektív Szerződésben előírt törzsgárda bérkifizetésekre és járulékaira képezte meg a céltartalékot, melynek nyitó összege járulékokkal együtt 367 millió Ft volt. Ebből 52 millió Ft feloldásra került a jubileumi kifizetések miatt és az aktuáriusi felülvizsgálatot követően további 41 millió Ft került megképzésre, így a 2020.12.31-i vonatkozó céltartalék összege a mérlegben 356 millió Ft.

A Társaság 1 111 millió Ft rekultivációs céltartalékot képzett a csomádi komposztáló telephez kapcsolódó környezetvédelmi kötelezettségre vonatkozóan, melyből 2017-ben 780,5 millió Ft-ot oldott fel a Társaság, mivel a Csomádi Iszaplerakó és Komposztáló Telep I-III. ütemű lerakótere rekultivációs munkája véglegesen lezárásra került 2017. október 31-én. A rekultiváció megvalósulását tudomásul véve a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala módosította a telep egységes környezethasználati engedélyét, melyben már rekultivált területként jeleníti meg I-III. ütem lerakóterét. A 2019-es évben 177 millió Ft képzés történt, illetve 17 millió Ft feloldás, míg a 2020-as évben további 8 millió Ft feloldásra került, így a mérlegben az utógondozásra és a IV. ütem rekultivációjára szerepeltetett céltartalék összege 482 millió Ft.

A Társaság 2020. évben megkezdte a telek- és építményadó fizetési kötelezettségei felülvizsgálatát és a felülvizsgálat eredményeként 304 millió Ft telekadó fizetési kötelezettségre képzett 2020. évben céltartalékot.

6.2.C) Kötelezettségek

A kötelezettségek összege 4 140 millió Ft, a források 2,99%-a. A kötelezettségek az előző évi állományhoz viszonyítva 1 689 millió Ft-tal csökkentek, amely a kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók) kategória csökkenésének köszönhető.

6.3. Az eredménykimutatás tartalma, változása

6.3.A) Értékesítés nettó árbevétele

A 2020. évi 36 304 millió Ft árbevétel 3,62%-kal csökkent (1 363 millió Ft-tal) a 2019-es évhez képest. A változást magyarázza a COVID-19 pandémiás időszak. A lakossági fogyasztási értékek növekedtek, azonban az intézményi, valamint a gazdasági értékek jelentősen csökkentek a járványhelyzet következtében. A szennyvízelvezetésből és tisztításból származó bevétel (medencevíz bevétellel és mellékvízórák számlázási árbevételével) 35 558 millió Ft-ról 34 391 millió Ft-ra csökkent.

6.3.B) Egyéb bevételek

Az egyéb bevételek 1,09 %-os mértékben nőttek (23 217 millió Ft-ról 23 667 millió Ft-ra). A növekedés egyrészt a követelésértékesítés bevételeinek növekedésével magyarázható, a követelések értékesítését az FCSM Zrt. 2020-ban az előző évi 96%-os értékhez képest 96,1%-os értéken realizálta.

6.3.C) Anyagjellegű ráfordítások

Az anyagjellegű ráfordítások 2019-ről 2020-ra 2,71%-kal, azaz 476 millió Ft-tal nőttek, mely mögött az anyagköltség értékében bekövetkezett 87 millió Ft-os növekedés (2 918 millió Ft-ról 3 005 millió Ft-ra), valamint az igénybe vett szolgáltatások értékében bekövetkezett 411 millió Ft-os növekedés áll (14 225 millió Ft-ról 14 636 millió Ft-ra) legjelentősebb mértékben.

6.3.D) Személyi jellegű ráfordítások

Tárgyévben január 1-től átlagos 7 %-os bérfejlesztés történt. Az átlagos állományi létszám 2020-ban 4 fővel magasabb volt, mint 2019-ben (2019-ben 958 fő, míg 2020-ban 962 fő volt az átlagos statisztikai létszám).

6.3.E) Értékcsökkenés

Az elszámolt értékcsökkenés vonatkozásában jelentős változás nem történt 2019-ről 2020-ra. 2020-ban 114 millió Ft-tal több értékcsökkenés került elszámolásra, mint az azt megelőző évben.

6.3.F) Egyéb ráfordítások

Az egyéb ráfordítások összege 322 millió Ft-tal csökkent (25 622 millió Ft-ról 25 300 millió Ft-ra), ami nem minősül jelentős csökkenésnek.

6.3.G) Pénzügyi eredmény

A pénzügyi eredmény 2020-ban megnőtt, 122 millió Ft-ról 335 millió Ft-ra. A növekedés oka a 2020-as évben jóváhagyott osztalék, amelyből 200 millió Ft az FCSM Mélyépítő és Karbantartó Kft-től, 77 millió Ft az ÉTCS Kft-től származik.

7. A gazdálkodásra jellemző fő mutatók alakulása a vizsgált időszakban

A Társaság gazdasági helyzetét nyomon követő mutatórendszer számításának kiinduló adatait a mérleg és eredménykimutatás tartalmazza.

A mutatókat az előző év végi, valamint a tárgyidőszaki adatok összevetésével vizsgáltuk.

A vizsgált mutatók számszerű alakulását az 1. számú melléklet tartalmazza, a számítási képlettel együtt.

7.1. Az alábbi mutatókat vizsgáltuk:

- a saját tőke változását
- a jegyzett tőke változását
- a bevételek alakulását
- a mérlegfőösszeg arányában az idegen tőke arányát

7.1.A) A saját tőke változása, jegyzett tőke változása

A jegyzett tőkét a Társaság könyv szerinti értéken mutatja ki a mérlegben, mely megegyezik a cégbíróságon bejegyzett tőkeösszeggel.

A tőke- és eredménytartalékot könyv szerinti értéken vette fel a mérlegbe a Társaság. 2020. évben az előző évvel megegyezően 13 millió Ft a lekötött tartalék, mely a saját részvények 2017. évi vásárlásából adódott. A 2020. évi eredménytartalék változása az előző évi 4 245 millió Ft adózott eredmény elszámolásának, a 2019. év után a szakmai befektetők részére 2020-ban 4 037 millió Ft jóváhagyott osztaléknak együttes hatását tükrözi.

A saját tőkén belül az Értékelési tartalékkal szemben került elszámolásra a földterületek piaci értékre történő értékhelyesbítésének 9 762 millió Ft-os összege.

Az adózott eredmény a 2020. évi tevékenység társasági adó és energiaellátók jövedelemadójának fizetése utáni eredményét mutatja 3 556 millió Ft összegben. A számviteli törvény módosulása következtében a 2020. év után fizetendő osztalék a 2021. évi mérlegben kerül elszámolásra.

7.1.B) Bevételek alakulása

A Társaság a 2020. évben 60 315 millió Ft bevételt realizált, melynek megbontása az alábbi:

	2019	2020
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	37 667 mFt	36 304 mFt
Export értékesítés nettó árbevétele	0 mFt	0 mFt
Értékesítés nettó árbevétele	37 667 mFt	36 304 mFt
Egyéb bevételek	23 217 mFt	23 667 mFt
Pénzügyi műveletek bevételei	124 mFt	344 mFt
Összesen	61 008 mFt	60 315 mFt

Az előző évhez képest az összes bevétel 693 millió Ft-tal alacsonyabb. A COVID-19 járvány jelentősen befolyásolta a Társaság 2020. évi gazdálkodását, kihívás elé állította a gazdálkodók aktivitásának a pandémiával összefüggő csökkenése miatt a csatornahasználati díjbevétel jelentős csökkenése, a fővárosi fürdők felé számlázandó medencevíz árbevétel időszakos kiesése, a turizmus visszaesésével összefüggően az illemhely használati díjbevétel kiesése, bérleti díjak és egyéb vállalkozási árbevételek elmaradása.

7.1.C) A mérlegfőösszeg arányában az idegen források aránya

Az idegen források aránya 15,67%. A mutató kis mértékben mozdult el az előző évihez képest (0,94% ponttal alacsonyabb az előző évi értéknél).

7.2. Pénzügyi helyzetet jellemző mutatóknál

- a likviditást
- a gyorsráta alakulását
- a forgótőke
- a forgótőke szintet
- a forgótőke arányt
- a forgóeszköz hányadot, valamint
- a készlethányadot vizsgáltuk, valamint ezek változását, okait

7.2.A) Likviditás, gyorsráta

A likviditási ráta, valamint a likviditási gyorsráta, egyaránt rendkívül jó likviditást mutattak az eddigi években. A likviditási rátában kisebb mértékű növekedés volt megfigyelhető 2019 és

2020 között, míg 2019-ben a ráta 3,35-ös értéket mutatott, úgy tárgyévben ez 4,13. A likviditási gyorsráta 2019-ben 3,26 volt, míg 2020-ban 3,97.

7.2.B) Forgótőke, forgótőkeszint, forgótőke hányad, készlet hányad

A forgóeszközök hányada az összes eszközök között alacsony, 12,32%. Ennek oka a - a Társaság tevékenységéből következő - magas tárgyi eszköz állomány, ugyanis a Társaság eszközeinek 83,36%-át teszik ki.

A készlethányad 2020-as alacsony szintjét (1,77%) a készletállomány elhanyagolható mértéke indokolja a mérlegen belül.

7.3. Jövedelmezőségi helyzetet jellemző fő mutatóknál

- az osztóke megtérülést
- bevétel arányos,
- az eszközökre eső bevétel és jövedelem mutatókat vizsgáltuk, valamint változásukat.

7.3.A) Az osztóke megtérülése

A mutató 2,81%, ami csökkenést mutat (2019-ben 3,10%) – ennek oka az összes eszköz növekedése. A mutató értelmezése szerint a Társaság összvagyonára jutó jövedelmezőség 2,81%, az idegen források „költsége” nélkül.

7.3.B) Bevétel arányos eredmények

A bevétel arányos mutatók a következőképpen alakultak a tárgyév során: Az üzemi eredmény/(Árbevétel és egyéb bevétel) mutató 2,14%-kal csökkent, mert az üzemi eredmény is csökkent 2019-hoz képest 23,3%-kal. A pénzügyi eredmény/üzemi eredmény mutató pedig 2,08%-ról 7,44%-ra nőtt 2020-ra, ugyanis a pénzügyi eredmény jelentősen nőtt a kapcsolt féltől kapott osztalék miatt.

7.3.C) Eszközre vetített jövedelmezőség

Az összes eszközre jutó árbevétel az előző évhez képest kisebb mértékben csökkent, 26,77%-ról 26,18%-ra. A mutató azt jelzi, hogy az összes eszköz közel, 3,5 év alatt térül meg az árbevételben. Az eszközökre jutó jövedelmezőségi mutató 2,56%, ami 0,46% ponttal csökkent az előző évi 3,02%-hoz képest.

8. A gazdálkodáshoz tartozó egyéb információk.

8.1. 2020. évi jelentősebb beruházások

Befejezetlen beruházások értéke összesen 2020.12.31-én: 1 555 millió forint. A beruházásokra adott előlegek értéke 117 millió forint.

Folyamatban lévő 100 millió Ft feletti beruházások és beruházásra adott előlegek:

Munkaszám	Megnevezés	Összeg
111-23	Ép. Iszapvíztelenítési rendszer bővítése (centrifugák)	174,9
Összesen:		174,9
100 millió Ft alatti beruházások + előlegek összesen:		1 497,1
Befejezetlen beruházások + előlegek értéke:		1 672

Üzleti kapcsolatok a beruházásnál:

A csatorna rekonstrukciós beruházások a Közbeszerzési Törvény előírásai szerint indulnak, pályázati rendszerben illetve a Kbt.9.§(1)h pont alapján, a Bíráló Bizottság és kötelező külső szakértő közreműködésével.

Az egyéb beruházások az értékhatártól függően a Közbeszerzési Törvényben meghatározott elvek szerint kerülnek pályáztatásra. Az eljárásban a Közbeszerzési Szabályzatban előírt Bíráló Bizottság javaslata alapján kerül sor az eredményhirdetésre.

A megvalósuló beruházások kivitelezését az FCSM Zrt. műszaki ellenőrei felügyelik. Kifizetések a teljesítés függvényében történnek.

Egyéb beruházások, melyek nem érik el a Közbeszerzési Törvényben meghatározott értékhatárokat épület felújítás, szennyvíztisztító és átemelő telepek gépészeti munkái, komputertechnikai beruházások a beruházási szabályzatban előírt meghívásos előminősítési pályáztatás útján bonyolódnak.

8.2. A Társaság főbb részesedései

A Fővárosi Csatornázási Művek jelentősebb befektetései:

FCSM Mélyépítő és Karbantartó Kft., amely 100%-ban a Társaság tulajdona, könyv szerinti értéke 263 millió Ft. 2003-ban szerzett a Társaság 49%-os részesedést a Törsvíz Kft-ben 29 millió Ft értékben, mely a vagyoni részarányt képviseli. 2018-ban a befektetés egészére értékvesztést számolt el a Társaság, mivel a Törsvíz Kft. végelszámolás alatt állt. A végelszámolás befejeződött és 2020.01.08. dátummal a Törsvíz Kft. törlésre került a cégjegyzékből.

2006. évben 200 millió Ft-ért vagyoni részesedést vásárolt az Érd és Térsége Víziközmű Kft.-ben, amellyel 5,2%-os részesedést szerzett. 2012 során az ÉTV Kft. üzletrész értékét korrekciózták, mely alapján a befektetés értéke 97 millió Ft-tal 103 millió Ft-ra csökkent. 2014-ben a Társaság értékvesztést számolt el a részesedés értékére, melynek összege 56 millió Ft, így

az ÉTV Kft. részesedés könyv szerinti értéke 2014.12.31-én 47 millió Ft-ra csökkent. Az Érd és Térsége Csatorna-Szolgáltató Kft. koncessziós társaságként 2012-ben került megalapításra, a vagyoni részarány 19,81 %, 1,981 millió Ft értékben. 2020-ban nem történt változás a részesedések értékét illetően.

A Társaság alapította meg 2009-ben az FCSM Energetika Kft-t 100 millió Ft törzstőkével, mely 100%-os vagyoni részarányt testesít meg. A Társaság előzetes 2019. évi beszámolójának értékelése alapján 19 millió Ft értékvesztés került elszámolásra a részesedés értékére vonatkozóan. 2020. szeptember 30-i fordulónappal elkészült vagyonmérleggel a Társaság 100%-os tulajdonában lévő FCSM Mélyépítő és Karbantartó Kft-be beolvadt az ugyancsak 100%-os tulajdonban lévő FCSM Energetika Kft. A Társaságok előzetes 2020. évi beszámolóinak értékelése, illetve a Társaságok tartós tendenciái alapján a befektetésekre további értékvesztés elszámolása nem volt indokolt.

9. Fontosabb jogi ügyek

2020. december 31-én összesen 823 db bírósági peres és nem peres eljárás volt **folyamatban**, az alábbi darabszámmra bontott részletezés szerint:

bírósági peres ügyek száma összesen: 98 db

<i>FCSM Zrt.</i>	<i>I.fok</i>	<i>II.fok</i>	<i>Kúria</i>
- <i>felperes</i>	89 db	7 db	-
- <i>felperesi beavatkozó</i>	-	-	-
- <i>alperes</i>	2 db	-	-
- <i>alperesi beavatkozó</i>	-	-	-

fizetési meghagyások száma összesen: 180 db

végrehajtási eljárások száma összesen: 545db

Valamennyi fizetési meghagyást és végrehajtási eljárást a Társaság kezdeményezte követelése megtérülése végett.

A Társasággal szemben fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárás nincs folyamatban.

Tízmillió forintot meghaladó pertárgyértékű perek: nincs folyamatban

Tízmillió forintot meghaladó fizetési meghagyásos ügy: nincs folyamatban

Tízmillió forintot meghaladó végrehajtási ügy: nincs folyamatban

Egyéb kiemelt ügy (1 db):

2002-ben a MAHART megállapítási pert indított az FCSM és a Fővárosi Önkormányzat ellen, annak megállapítását kérve, hogy a tulajdonában lévő és a Fővárosi Önkormányzatnak értékesíteni kívánt XXI. kerületi 210.005 hrsz-ú ingatlanon a rekultivációs kötelezettség az FCSM-et és az Önkormányzatot terheli. Első fokon a Fővárosi Bíróság a MAHART keresetét

elutasította. A MAHART fellebbezésében előadta, hogy a Fővárosi Önkormányzattal időközben megkötötte az adásvételi szerződést és az Önkormányzat a vételárból 850 millió Ft-ot visszatartott, melynek megfizetését ahhoz kötötte, hogy ítélet mondja ki az FCSM felelősségét a környezet elszennyezése miatt. Ezt követően másodfokon a Fővárosi ítéletábró az állapította meg, hogy a XXI. kerületi 210.005 hrsz-ú ingatlanon a szennyvíziszap lerakással okozott környezetszennyezésért az FCSM-et terheli felelősség. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban helybenhagyta a másodfokú bíróság jogerős ítéletét.

A Közép – Duna - völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség KTVF:26893/2009. határozata az FCSM Zrt-t és a MAHART Zrt-t egyetemlegesen részletes tényfeltárás elvégzésére kötelezte az érintett terület (210001, 210005/1 és a 210007/4 hrsz. alatti hulladéklerakó) vonatkozásában, majd a KTVF: 205-2/2010. határozatával a MAHART Zrt. helyett, az MNV Zrt-t nevezte meg az FCSM-mel egyetemlegesen kötelezettnek. A határozat indokolása szerint, mivel az ingatlan 1990-ben került a MAHART tulajdonába és a környezetkárosító tevékenységet 1990. előtt folytatták, a MAHART felelőssége nem állapítható meg. Ugyanakkor a hulladékok tekintetében a környezetkárosító személye továbbra is ismeretlen, ezért a felelősség az ingatlan MAHART előtti tulajdonosát (a Magyar Államot) terheli. Az MNV Zrt. nem vitatta a környezetszennyezésért való felelősségét és azt a bizonyítottnak tekinthető tény, hogy nem csak az FCSM rakott le hulladékot a területen.

Az FCSM elvégeztette az előírt tényfeltárást, amelynek záró-dokumentációját és a műszaki beavatkozási tervet hiánypótlás után, az illetékes környezetvédelmi hatóság elfogadta. Ezt követően az FCSM hatósági kötelezés alapján, kármentesítési monitoring tevékenységet (méréseket) végzett a területen. 2012 első félévében át kellett adni az érintett területet a BKSZT Kft. építési területének.

Az MNV Zrt. 2016-ban talajminta vizsgálatot kezdeményezett, amelynek feltételeit a Társaság biztosította, ennek eredményéről az MNV Zrt-től hivatalos tájékoztatás nem érkezett.

A hatóság a 2017. április 28-án érkezett határozatában az FCSM-et és az MNV Zrt. egyetemlegesen a tényfeltárás folytatására kötelezte. Az MNV Zrt. a részletes tényfeltárási dokumentáció elkészítését megrendelte saját költségén a Nitrokémia Zrt-nél.

A tárgyi ügyben készült harmadik tényfeltárási záró-dokumentációt, 2018.12.21-én az MNV Zrt. benyújtotta a Kormányhivatal részére.

A Kormányhivatal tájékoztatta feleket, hogy kizárási ok miatt az eljárás lefolytatására kijelölte a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatalát (továbbiakban: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal).

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal BK-05/KTF/00553-19/2019. számú, 2019.03.14-én kelt határozatában egyetemlegesen kötelezte az MNV Zrt.-t, valamint az FCSM Zrt.-t a kármentesítési monitoring folytatására, továbbá műszaki beavatkozási terv előterjesztésére.

A határozattal szemben a Társaság fellebbezést nyújtott be 2019.04.03. napján. Az első fokon eljáró Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal a 2019.04.15-én kelt, BK-05/KTF/00553-22/2019. számú határozatában saját hatáskörben kijavította az FCSM indítványára az eredeti határozatát, ugyanakkor ezt követően a benyújtott fellebbezést a másodfokon eljáró Kormányhivatal elbírálta és az első fokú határozatot megsemmisítette.

Ezt követően a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal 2019.09.11. napján hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a harmadik tényfeltárási zárodokumentáció elbírálása tárgyában a BK-

05/KTF/00553-34/2019. számú határozatával, és adatszolgáltatási felhívást küldött a Társaság és az MNV Zrt. részére, amelynek mind a Társaság, mind pedig az MNV Zrt. eleget tett az őt érintő kérdésekben.

Az eljáró Kormányhivatal a BK-05-KTF-00553-57-2019 számon a 2019. december 17-én hozott határozatával elfogadta a harmadik tényfeltárási záródokumentációt, egyidejűleg egyetemlegesen a kármentesítési monitoring folytatására, továbbá műszaki beavatkozási terv előterjesztésére, valamint meghatározott előírások betartására kötelezte az MNV. Zrt.-t, a Társaságot, illetve új kötelezettként Budapest Főváros Önkormányzatát. Az FCSM a határozattal szemben 2020. január 2-án határidőben fellebbezést nyújtott be, amely alapján a Pest Megyei Kormányhivatal másodfokú hatósági jogkörében meghozta a PE/KTFO/426-

15/2020 sz. határozatot, amelyet 2020. március 27. napján kézbesített a Társaság részére.

Az FCSM Zrt. a másodfokú határozattal szemben keresetet nyújtott be 2020. április 26. napján.

A keresetlevélben az FCSM Zrt. ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtott be a határozat végrehajtásának felfüggesztése érdekében, amely kérelmet a Fővárosi Törvényszék 2020. július 23. napján kelt végzésével elutasított. A Társaság 2020. július 30. napján e végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be a Kúriához címezve, amelyben az ideiglenes intézkedés elutasításáról szóló végzés megváltoztatását és a Pest Megyei Kormányhivatal másodfokú határozata végrehajtásának felfüggesztését kérelmezte. A Fővárosi Törvényszék – mint elsőfokú bíróság – 2020. október 28. napján, 2020. december 9. napjára idézést bocsátott ki tárgyalás megtartása céljából.

Az ideiglenes intézkedés végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet a Kúria 2020. október 28. napján született másodfokú bírósággént hozott végzésével elutasította.

Az FCSM Zrt. az idézés mellékleteként megküldött alperesi védiratával kapcsolatosan 2020. november 23. napján benyújtott beadványban fejtette ki álláspontját.

A Fővárosi Törvényszék 2020 november 26-án kelt végzésével a tárgyalást 2021. január 8. napjára halasztotta. egyúttal tájékoztatta a Feleket, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. a perbe érdekeltként belépett, az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében.

A 2021 január 8. napján megtartott tárgyaláson a bíróság meghallgatta a Feleket, a bíróság által intézett kérdésekre a Felek megadták válaszaikat.

A bíróság a tárgyalást új határnap pontos kitűzése nélkül elnapolta, azzal, hogy az új határnapról a Feleket külön végzésben értesíteni fogja.

A műszaki beavatkozási terv szerinti kármentesítési feladatok gyakorlati megvalósításának módja és annak kötelezettje jelenleg nem ismert, ezért a korábban képzett, számviteli elvárások szerinti céltartalék állomány fenntartása indokolt.

10. A 2020. évi csatornahasználati díj elszámolása

Budapest Főváros Közgyűlése a 80/2011. (XII. 30.) önkormányzati rendeletével nettó 333,60 Ft/m³-ben állapította meg a 2012. január 1-jétől érvényes fővárosi csatornahasználati díjat. 2012. január 1-től a Fővárosi Önkormányzat árhatósági jogköre megszűnt, díjemelésre a Vksztv. rendelkezései alapján van lehetőség. A Társaság 2013-ban egyedi kérelmet nyújtott be a magasabb mértékű díj alkalmazásához, azonban a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elutasította, így 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019. és 2020. évben is 333,60 Ft/m³ az érvényes díj. A szolgáltatási díj magában foglal 5,08 Ft/m³ vízterhelési díjat is, amit a 2003. évi LXXXIX. tv. alapján kell meghatározni, és a 270/2003. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján lehet áthárítani a felhasználókra.

A budapesti csatornahasználati díj meghatározása a Fővárosi Önkormányzat és az FCSM között 1997. november 3-án megkötött Közüzeti Szolgáltatási Szerződés 2. számú mellékletében rögzített díjképlet alapján történt. A Fővárosi Önkormányzat és az FCSM-ben résztulajdont szerzett befektetők 2001 szeptemberében megállapodást kötöttek a díjmegállapítás, illetve az osztalék meghatározás képleteinek értelmezéséről, illetve eljárási rendjéről. A díjképlet a fővárosi díj meghatározására irányult, így a 2018. április 9-től az FCSM által végzett budaörsi közszolgáltatás költségei, bevételei, a kiszámlázott szennyvízmennyiség, kintlévőség stb. nem kerülnek a díjszámítás során figyelembe vételre.

A rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény előírja, hogy a lakossági felhasználói körben, valamint a bérlakások üzemeltetését végző gazdálkodók számára 2013. július 1-jét követő időszakban teljesített szolgáltatás vonatkozásában a fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg nem haladhatja meg a 2013. január 31-én alkalmazott díjtételek és egyéb számlaelemek alapján ugyanazon feltételekkel számított összeg 90%-át.

A Megállapodás 2. pontja rögzíti a megállapított díj és a tényleges díj eltérése (terv/tény eltérés) számbavételének módját.

Mindezek alapján az egyes díjelemek eltérései:

Megnevezés	Me.	Szim-bólum	2012-2020. évi díj	2020. évi tény
Teljes csatornahasználati díj	Ft/m³	D	333,60	350,50
Csatornaszolgáltatás díja VTD-re jutó forgótőkével			328,52	343,23
Csatornaszolgáltatás díja	Ft/m ³	Dcs	327,57	341,77
Áthárított vízterhelési díj	Ft/m ³	DVTD	5,08	7,27
$D = \frac{Kk + KOt + Bs + DFt - DPid + Af - Eb}{Q} + ht + VTD + VTD \text{ miatti forgótőke}$				
A tárgyévben a csatornahasználati díjban elismert, pénzmozgással járó kiadások	eFt	Kk	28 125 294	33 113 788
A tárgyévben díjkompenzációra fordított összege	eFt	KOt	0	0
A tárgyévben a saját forrásból megvalósítandó beruházások nagysága	eFt	Bs	7 253 000	6 757 397
A tárgyévi forgótőke-változás	eFt	DFt	1 583 010	-837 709
A tárgyévi passzív időbeli elhatárolások változása	eFt	ΔPid	400 000	581 245
A tárgyévi adófizetés összege	eFt	Af	45 388	-41 135
A tárgyévi egyéb bevételek összege	eFt	Eb	1 733 809	2 417 885
A tárgyévi kiszámlázott szennyvíz mennyisége (medencevíz, agglomeráció nélkül)	em ³	Q	107 100	105 639
VTD miatti többlet forgótőkeváltozás	Ft/m ³	ΔFvtd	0,95	1,46
Kompenzáció az áthúzó hatás miatt	Ft/m ³	ht	1,96	1,05

A díjképlet alapján számított 2020. évi csatornahasználati díj tényértéke 350,50 Ft/m³, mely 7,27 Ft/m³ áthárított vízterhelési díjat (továbbiakban. VTD) tartalmaz, és 343,23 Ft/m³ a csatornadíj csatornaszolgáltatási díjhányada.

A társaság az alkalmazott díj alapján a rezsicsökkentésben érintett mennyiséggel súlyozott átlagos díjat számolt, amely 308,78 Ft/m³. Ehhez hasonlította a tényleges, díjképlet alapján számított 2020. évi díjat.

Megnevezés	Me.	Szim-bólum	2012-2020. évi díj	2020. évi rezsicsökkentett átlagos fajlagos díjfedezet
Teljes csatornahasználati díj	Ft/m³	D	333,60	308,78
Csatornaszolgáltatás díja VTD-re jutó forgótőkével			328,52	304,08
Csatornaszolgáltatás díja	Ft/m ³	Dcs	327,57	303,13
Áthárított vízterhelési díj	Ft/m ³	DVTD	5,08	4,70

A beszámolási időszakban a rezsicsökkentett fajlagos és a beszedett csatornadíj csatornaszolgáltatás díjhányada 39,15 Ft/m³-rel volt alacsonyabb a szükségesnél, amely díjeltérés nem tartalmazza az energiaellátók jövedelemadóinak terheit, valamint az előző évek fedezethiányát.

Összességében az alkalmazott rezsicsökkentett átlagos 308,78 Ft/m³-es díj helyett a díjképlet előírásai szerint számítva a pénzügyi mozgással járó csatornaszolgáltatási kiadásokra és fizetendő VTD-re együttesen 350,50 Ft/m³-es díj nyújtott volna fedezetet. A számított rezsicsökkentett és a tényleges díj különbözetéből adódóan 4 364 millió Ft (105 639 m³ * 39,15 Ft/m³ = 4 135,8 millió Ft és 228,2 millió Ft VTD eltérés) fedezethiánya adódott a Társaságnak.

A díjképlet alapján kiszámításra került a 2020. évi csatornaszolgáltatás díj és a tényleges érték közötti eltérés:

2020. évi díj:

$$D = (28\,125\,294 + 0 + 7\,253\,000 + 1\,583\,010 - 400\,000 + 45\,388 - 1\,733\,809) / 107\,100 + 0,95 + 1,96 = \mathbf{328,52}$$

2020. évi számított rezsicsökkentett átlagos fajlagos díj:

$$Dr = (328,52 * (105\,639 - 78\,611) + (328,52 * 0,9 * 78\,611)) / 105\,639 = \mathbf{304,08}$$

2020. évi tény:

$$D = (33\,113\,788 + 0 + 6\,757\,397 - 837\,709 - 581\,245 - 41\,135 - 2\,417\,885) / 105\,639 + 1,46 + 1,05 = \mathbf{343,23}$$

Vízterhelési díj 2020.:

A VTD-t a következőképpen kell számolni:

Összes kötelezettség – Előző évről áthúzódó fedezet / (folyó évi kiszámlázott szennyvíz mennyisége 100%-os áron+ folyó évi kiszámlázott szennyvíz mennyisége rezsicsökkentett áron*0,9)

Ez alapján a 2020. évi díj a következő:

$$D_{\text{VTD}} = 516\,947 / (101\,719) = \mathbf{5,08} \quad (1\,320 - 628 - 175) / 101,719$$

2020. évi rezsicsökkentett VTD:

$$D_{\text{VTDR}} = (5,08 * (105\,639 - 78\,611) + (5,08 * 0,9 * 78\,611)) / 105\,639 = \mathbf{4,70}$$

2020. évi tény VTD:

$$D_{\text{VTD}} = (192\,763 + 563\,415) / (33\,201 + 78\,611 * 0,9) = \mathbf{7,27}$$

A díjképlet egyes díjelemeinek tartalmai az alábbiak:

I. A csatornaszolgáltatási díj (VTD nélkül)

1. Kiszámlázott szennyvíz mennyisége (Q)

A díjképlet szerint a díjnak a Társaság pénzmozgással járó költségeire és ráfordításaira kell fedezetet biztosítani, így a fajlagos díj meghatározásához a kiszámlázott szennyvíz mennyiség szükséges. A díjban 107 100 em³ kiszámlázott mennyiség szerepelt, a tényleges 105 639 em³, amelyhez hozzáadódik 5 538 em³ agglomerációs díjjal számított mennyiség, valamint 635 em³ a medencevíz volumene, így a teljes kiszámlázott szennyvíz mennyisége 111 812 em³, amely nem tartalmazza a budaörsi felhasználók felé történő 1 905 em³ kiszámlázott szennyvíz mennyiséget. Tekintettel arra, hogy az agglomerációs díjjal számított összeg 40, illetve 50%-os, a medencevíz szintén 50%-os kedvezményes díjtételű, így ezek bevétele osztalékalapot nem képező bevételként jelennek meg (ezáltal díjcsökkentő), ezért a fajlagos díj meghatározásánál ezek a mennyiségek nem játszanak szerepet. A díjban számításba vehető mennyiség ezáltal 105 639 em³.

2. Pénzmozgással járó kiadások (K_k díjelem)

A díjképlet előírása szerint a pénzmozgással járó kiadások három csoportba sorolhatók:

- folyamatosan jelentkező kiadások (K_{ko} díjelem): ezek az 1997. évi induló költségek meghatározott inflációs indexekkel és mennyiségi adatokkal való valorizálásától függnék (elméleti értékek),
- előző évitől független, újonnan jelentkező költségek, ráfordítások, amelyek később folyamattá válnak (K_e díjelem),
- valamint az egyszeri, vagy egyedi értékkel rendelkező adott évben felmerülő kiadások (K_a díjelem).

a.) Folyamatosan jelentkező kiadások (K_{ko})

A folyamatosan jelentkező kiadások az előző évi elméleti értékek az FCSM költségstruktúrára jellemző inflációs index-szel (átlagos inflációkövetési tényező), valamint a változó költségeknek a mennyiségi változással történő valorizálásával változnak.

Az inflációkövetési tényező tényleges értékei a 2020. évi KSH által közzétett, a Megállapodásban pontosított inflációs indexek. Ezeknek a tervezett és tényleges értékei:

Indexek	2012-2020. évi díj	2020. évi tény
- energia	6,0%	0,5%
- vegyszer	8,0%	1,7%
- ipar belf. értékesítés	4,2%	3,3%
- fogyasztói	4,2%	3,3%
- bérimdex (FCSM)	4,9%	5,3%
FCSM inflációkövetési tényező	4,6%	3,6%

b.) előző évitől független, később folyamatossá váló költségek (K_e díjelem):

A K_e díjelem tartalmazza:

- az új beruházások 1. teljes évi üzemeltetési többletköltségeit, amelyeket 4 évig külön figyeli a Társaság, és a 4 év tényleges átlagos költsége, valamint az inflált költségek különbözete a K_e díjelemet módosítja a 4. évben. Ezek a költségek külön főkönyvi számon jelennek meg 4 évig, így tételesen ellenőrizhetőek.
- a díjképlet előírása szerint a szolgáltatások minőségét javító beruházások üzemeltetési többletköltségei szintén megjelenhetnek a K_e díjelemben. Ezek szintén önálló főkönyvi számon jelennek meg, tételesen ellenőrizhetőek.

A K_e díjelem tényleges értéke 12,4 millió Ft, melyet a beruházások és szolgáltatás minőségének javítását célzó beruházások többletüzemeltetési költségei, illetve a beruházások 4. évi elszámolásából származó többletüzemeltetési költségek adnak.

c.) Egyszeri, vagy egyedi értékű pénzmozgással járó kiadások (K_a díjelem):

A K_a tényleges értéke 2020-ban 10 547 millió Ft.

A K_a díjelem tartalmazza:

- a folyamatosan jelentkező pénzmozgással járó kiadások közül az elméleti értékben nem szereplő azon tételeket, amelynek értéke az évek során nem az inflációtól függ, hanem egyedi értékkel bírnak. Ilyenek a Fővárosi Önkormányzatnak az eszközök bérletéért fizetendő bérleti díj (2 515 millió Ft), a Fővárosi Vízművek Zrt-nek a BKSZT telepen tisztítandó szennyvízmennyiség után fizetendő szennyvíztisztítási szolgáltatási díj VTD nélkül (5 953 millió Ft), közvetített szolgáltatások (191 millió Ft) - ennek bevétele nem osztalékalapot képező bevétel-, innovációs járulék (79 millió Ft), díjbeszedéssel kapcsolatos költségek (495 millió Ft), valamint 2013. évben újonnan kivetett adók és díjak (közmű vezetékadó – 511 millió Ft, felügyeleti díj – 362 millió Ft), tranzakciós illeték, E-útdíj (82,4 millió Ft)
- az induló, 1997. évet követő jogszabályi előírás szerint fizetendő összegek, mint pl. VTD-re jutó iparüzési adó (9,2 millió Ft), levegőterhelési díj (6 millió Ft), telek- és építményadó (248 millió Ft), hulladékfertőtlenítés (4,1 millió Ft), számítógépes szemüveg biztosítása, oktatási költség (4,4 millió Ft), egyéb szakértői, hatósági díjak (10,2 millió Ft)
- új beruházások és szolgáltatás minőségét javító beruházások töredékévi üzemeltetési költségei (53,6 millió Ft, itt kerülnek kimutatásra a házi beemelők üzemeltetési többletköltségei), a fogyasztó szerződésekből eredő kiadás (9,8 millió Ft).

Ezek a költségek a főkönyvi kivonatból, önálló költséghelyekről, illetve szerződésekkel alátámasztott kimutatásokból mind alátámasztottak és a budaörsi költséghelyekre, ráfordításokra lekönyvelt összegek nélkül kerültek kimutatásra.

3. Beruházások tervezett összege (B_s)

A tárgyévben a Társaság saját forrásából megvalósított beruházások a díjképlet szerint három forrásból állnak, az értékcsökkenésből, a fejlesztési hányadból, valamint a külső forrásokból. A 2001. évi Megállapodás 3. pontja értelmében a B_s díjelem részét képezi:

- a Társaság saját tulajdonú eszközeinek terv szerinti értékcsökkenésével azonos amortizáció ($p=1$),
- a Társaság jóváhagyott csatornarekonstrukciós programjának végrehatásával összefüggésben kivezetett eszközök után elszámolt terven felüli értékcsökkenés,
- a közműfejlesztési hozzájárulásból és egyéb ellenszolgáltatás nélkül átvett pénzeszközökből létrehozott eszközök terv szerinti értékcsökkenése,
- az önkormányzati fejlesztésekkel összhangban leselejtezett, a Társaság tulajdonában lévő eszközök értéke.

A díjelem értéke 6 757 millió Ft, amely tartalmazza a Megállapodásnak megfelelően számított 6 176 millió Ft értékű értékcsökkenési díjelemet, valamint 581 millió Ft víziközmű-fejlesztési hozzájárulást és egyéb idegen forrást.

4. Forgótőke-változás díjelem (ΔF_t)

A forgótőke-változás díjelem a díjképlet előírásai szerint a forgóeszköz-változás és a rövid lejáratú kötelezettségek változása különbségeként határozható meg, külön kiemelve ebből a vevőállomány-változást. Ez utóbbi is csatornaszolgáltatásból és egyéb vevőállomány-változásból áll. A csatornaszolgáltatásból származó vevőállomány-változást is tovább bontja a képlet, behajtható és behajthatatlan részre. Ezek közül:

- vevőállomány-változáson kívüli forgóeszköz-változás részben a mérlegből számszerűsíthető, de ezt növeli/csökkenti az előző évi terv-tény eltérés hatása, csökkenti a tárgyévre tervezett osztalék Önkormányzatra jutó 25%-os részaránya, az előző évi tervezett és tényleges osztalék eltérésének Önkormányzatra jutó 25%-os részaránya és egyéb korrekciók.
- a rövid lejáratú kötelezettségek változása szintén a mérlegből számszerűsíthető.
- az egyéb vevőállomány-változás: az előző évi elméleti vevőállomány az FCSM átlagos inflációkövetési tényezőjével valorizálódik.
- a csatornaszolgáltatásból származó vevőállomány változás elméleti értékek, mind a behajtható, mind a behajthatatlan része az érvényesített csatornadíj változással és a mennyiségi változással valorizálódik.

A fenti módon számított forgóeszköz-változás értéke -837,7 millió Ft, amely a következő tételekből tevődik össze:

- A csatornaszolgáltatásból származó vevőállomány változás összege 1 250 millió Ft, amely a díjképlet előírásai szerint számított elméleti érték
- Egyéb vevőállomány-változás számított összege 21 millió Ft
- A vevőállományon kívüli forgóeszközök változás összege -1 597 millió Ft, amely tartalmazza a mérlegben bemutatott készlet és egyéb követelések változását (-251 millió Ft), valamint a 2019. év után várható osztalék önkormányzatra jutó részarányát (-1.346 millió Ft).
- A rövidlejáratú kötelezettségek változása: a tényleges 2020. év végi rövid lejáratú kötelezettségek 2019. év végi állományához viszonyított 512 millió Ft-os növekedése (amely nem tartalmazza az alapítókkal szembeni kötelezettséget).

A VTD-re jutó forgótőke változás fajlagosan kerül a díjba. Ennek értéke 1,46 Ft/m³.

5. Egyéb bevételek díjelem (Eb)

A díjképlet előírásai szerint a pénzmozgással járó összes, nem csatornahasználati díjból származó bevételeket díjcsökkentő tényezőként kell számításba venni. Ezek is egyrészt az induló értékek valorizációjából eredő elméleti értékekből és egyéb nem osztalékalapot képező bevételekből származnak. A valorizált elméleti értékek egy része az általános inflációkövetési tényezőtől, másik része, a pénzügyi bevételek a jegybanki alapkamat változásától függ, ezek valorizált értéke 333,6 millió Ft.

A befektető díjalapjába nem számító bevételek (Ed) pl. egyéb szennyvízelvezetés, a tárgyi eszköz és immateriális javak értékesítéséből befolyt, valamint a káreseményekkel kapcsolatos bevételek. Osztalékalapot nem képező bevétel továbbá a medencevíz és az agglomerációs díjkedvezménnyel számított szennyvíz bevétel is. Az osztalékalapot nem képező bevételek (E_d) összege 2 084 millió Ft, melyből az agglomerációs és medencevíz bevétel 1 122 millió Ft és a befektetői díjalapba nem számító egyéb bevételek 962 millió Ft, amely összegek a tényleges 2020. évi díjszámításban díjcsökkentő tételként kerültek figyelembe vételre.

Összességében az egyéb bevételek díjelem 2 418 millió Ft-tal csökkentette a számított díjat. Az egyéb bevételek semmilyen formában nem tartalmazzák a budaörsi közszolgáltatással kapcsolatos bevételeket.

6. Fizetendő társasági adó (A_r díjelem)

A díjképlet a társasági adó megállapításakor abból indul ki, hogy szabadon felhasználható nyereség nem képződik a Társaságnál, csak a fejlesztési hányad megképzésére, valamint az adótörvény előírásai alapján, az adóalap-módosító tényezők után kell társasági adót fizetni.

Az adóalap növelő és csökkentő tételek együttes hatása -457,1 millió Ft, így a díjképlet szerint számított fizetendő társasági adó -41,1 millió Ft.

7. Áthúzó hatás (h_t díjelem)

Az áthúzó hatás számításához figyelembe kell venni a tárgyévben a régi áron értékesített szennyvízmennyiséget és a tárgyévi csatornahasználati díjból finanszírozandó kiadások teljes bevételigényét ez alapján módosítani szükséges. Az áthúzó hatás 2020. évi tény összege 1,05 Ft/m³.

II. A Vízterhelési díj (VTD díjelem) és a VTD-re jutó forgótőke terv-tény eltérése

Az 1997-ben aláírt Közütemi Szolgáltatási Szerződés részeként jóváhagyott díjképlet vízterhelési díjat még nem tartalmazott, azt 2004. január 1-től kell a Társaságnak fizetnie. A díjképletbe ezért önálló elemként került be, s mivel az erre eső forgótőke sem szerepelhetett a forgótőke-változás díjelemben, így a VTD-re jutó forgótőke is önálló díjelemként szerepel.

Az FCSM Zrt. és közvetetten a BKSZT telep kibocsátásai után fizetendő VTD összege időben eltér a számviteli elszámolásuktól, másrészt a BKSZT telep belépése miatt a csatornahasználati díjban áthárítandó VTD összege sem volt pontosan tervezhető, így az előző évekről áthúzó VTD fedezetek felhasználását több évre határolták el.

A Fővárosi Vízművek Zrt. a BKSZT telep kibocsátásai után és az FCSM Zrt. által 2020. évben ténylegesen fizetett VTD összege 756,2 millió Ft volt, amely 7,27 Ft/m³-es VTD díjfedezetet igényelt volna. Ezzel szemben a rezsicsökkentett átlagos fajlagos díj 4,70 Ft/m³ VTD díjhányadot tartalmazott. A 2020. évi VTD fedezethiány összege 228,3 millió Ft.

Összességében a díjképlet előírásai szerint számított 2020. évi tényleges díj 350,50 Ft/m³ lenne, így az alkalmazott, rezsicsökkentés hatásának figyelembe vételével számított átlagos 308,78 Ft/m³-es díjhoz viszonyítva a társaságnak 41,72 Ft/m³-es díjfedezeti hiánya keletkezett, amely 4 136 millió Ft-os bevétel elmaradást, valamint a VTD 228 millió Ft-os fedezet eltérése összességében 4 364 millió Ft díjfedezeti hiányt eredményezett 2020. évben, úgy hogy a díjkalkulációs sémában az energiaellátók jövedelemadójának terhei nem kerültek figyelembe vételre.

A Társaság 2021. évi üzleti tervében szereplő 2021. évi K_a és K_e díjelemek ismertetése

A **K_a díjelemek** összességében 12 955 millió Ft-ot tesznek ki, ami a 2020. évi tényhez képest 2 408 millió Ft növekedést jelent, új egyedi tétel 2021. évben nem jelentkezik viszont összegében alapvetően jogszabály-változás hatására jelentős növekedés történt.

A növekedés együttes értéke az egyes díjtételekben: 2 410 millió Ft, a legjelentősebb az előző években is a K_a díjelemben szereplő tételek az alábbiak:

- 2020. november 10-én benyújtott törvénymódosítás (Iromány száma: T/13478/4.) szerint 2021. január 1-től módosult a közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. törvény, mely módosítás szerint a Közmű vezetékadó összege a Budapesten üzemeltetett csatornahossz alapján 1 842 millió Ft növekedést eredményez.
- A Telekadó + Építményadó esetében 358 millió Ft összegű növekedés várható a 75840 helyrajzi számú telek adókötelessége következtében+, melyre a telekadó összege az elmúlt 5 év figyelembevételével került kiszámításra.
- A szennyvízbírság 85 millió Ft összegű növekedést eredményez a tárgyévhez képest. 2020-ban nem került sor szennyvízbírság pénzügyi teljesítésére.
- A Fővárosi Vízművek Zrt-nek a BKSZT telepen tisztított szennyvíz mennyisége után fizetendő szennyvíztisztítási díj várhatóan 39 millió Ft-tal emelkedik.
- A BKSZT Kft. Iszaphasznosítási költsége 29 millió Ft-tal emelkedik.

Csökkenő díjtételek együttes értéke: 2 millió Ft, amely a beruházások üzemeltetési többletköltségeinek csökkenéséből adódik.

A **Ke díjelemek** összértéke 0,2 millió Ft. A Ke díjelemet az új automata átemelőkhöz kapcsolódó többlet energia költségek alkotják.

A változások indokai közül a jogszabályi és hatósági előírások alapján történő kifizetések Ka, Ke díjelemként történő kimutatását a Társaság és a Fővárosi Önkormányzat közötti szerződések írják elő, a Ka, Ke tervezett elemei nem tartalmaznak budaörsi közszolgáltatáshoz kapcsolódó költségeket, ráfordításokat.

Mészáros Balázs
 Üzlettárs
 PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
 1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.
 Nyilvántartásba vételi sz.: 001464

1. sz melléklet

	2019	2020
Vagyoni helyzet mutatói		
Saját tőke növekedés	0,52%	-0,35%
Jegyzett tőke növekedés	0,00%	0,00%
Árbevétel növ./csökk.	-4,19%	-3,62%
Idegen tőke aránya/Mérlegfőösszeg	16,61%	15,67%
Hitelek/Mérlegfőösszeg	0,00%	0,00%
Pénzügyi helyzet mutatói		
Likviditás (Forgóeszközök/Rövid lej.köt.)	3,35	4,13
Gyorsráta ((Forgóeszközök-Készletek)/Rövid lej.köt.)	3,26	3,97
Forgóeszközök hányada az összes eszközhöz	13,87%	12,32%
Forgótőke (Forgóeszközök-Rövid lej. köt.)	13 693	12 948
Forgótőke szint ((Forgóeszközök-Rövid lej.köt.)/Forgóeszközök)	70,14%	75,77%
Forgótőke/Mérlegfőösszeg	9,73%	9,34%
Forgóeszköz hányad (Üzemi eredmény/(Értékpapírok+Pénzeszközök))	49,70%	46,43%
Készlethányad (Készletek/Árbevétel)	1,44%	1,77%
Jövedelmezőség mutatói		
Össztőke megtérülés ((Adózott eredmény+Pénzügyi eredmény)/Összes eszköz)	3,10%	2,81%
Üzemi eredmény/(Árbevétel+Egyéb bevétel)	9,64%	7,50%
Pénzügyi eredmény/Üzemi eredmény %	2,08%	7,44%
Adózott eredmény/(Árbevétel+Egyéb bevétel+Pénzügyi műveletek bevételei)	6,96%	5,90%
Összes eszközre jutó árbevétel %	26,77%	26,18%
Adózott eredmény/Összes eszköz %	3,02%	2,56%
Anyaghányad % (Anyagjellegű ráfordítások/Árbevétel)	46,62%	49,68%